

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 312 | Tarih 8-14 Haziran

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 312 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 85 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

8 Haziran: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2016 darbe girişiminin ardından Gülen hareketiyle bağlantılı olmakla suçlanan 154 kişinin makul şüphe, yeterli yargısal gerekçe veya etkili başvuru yolu olmaksızın uzun süreli tutuklu kaldıkları yönündeki iddialara ilişkin Türkiye'den [savunma](#) istedi.

12 Haziran: İzmir merkezli ve 12 ili kapsayan bir soruşturma kapsamında savcıların birlikte ev tutma, seyahat, maddi destek ve sosyal ilişkileri delil olarak değerlendirmesinin ardından, bir Türk mahkemesi Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla 33 kız üniversite öğrencisinin yargılama öncesi [tutuklanmasına](#) karar verdi.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunç](#)'tan bir haber alınmadı. Tunç'un

ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

İfade ve Basın Özgürlüğü

10 Haziran: Gazeteci Elvan Yılmaz, AKP'nin Çorum Merkez İlçe Başkanı Mustafa Alagöz hakkında, parti yönetiminde olası değişikliklere ilişkin haberleri nedeniyle kendisini öldürmekle [tehdit](#) ettiği iddiasıyla suç duyurusunda bulundu; Yılmaz, olayı gazetecilik faaliyetine yönelik bir saldırı olarak nitelendirdi.

11 Haziran: Türkiye'nin yayın düzenleyici kurumu RTÜK, muhalefet lideri Özgür Özel'in Adalet Bakanı Akın Gürlek hakkındaki sözlerini yayımladığı gerekçesiyle Sözcü TV'ye para [cezası](#) verdi.

İnsan Hakları Savunucuları

10 Haziran: Türk makamları, İzmir Barosu Başkanı Sefa Yılmaz ve yönetim kurulu üyeleri hakkında, cezaevlerinde kötü muamele iddialarına ilişkin insan hakları raporları ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından düzenlenen protestolara verdikleri destek nedeniyle [soruşturma](#) izni verdi.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

8 Haziran: Türk bakanlıkları, mevcut yasama döneminde milletvekilleri tarafından sunulan yazılı soru önergelerinin

neredeyse üçte birini [yanıtsız](#) bıraktı; önergelerin yalnızca yüzde 14'ü süresi içinde yanıtlandı.

10 Haziran: Türk savcılar, tutuklu CHP'li Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Bozbey hakkında yolsuzluk ve organize suç suçlamalarıyla 402 yıla kadar [hapis](#) cezası talep etti.

11 Haziran: Türkiye'nin devlet kontrolündeki Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yönetilen özel şirketlerin varlıkları bir yılda dört kattan fazla artarak 880 milyar liraya ulaştı; mahkeme kararıyla kayyum yönetiminin ceza soruşturmaları kapsamında genişlemesi, [mülkiyet](#) hakkı ve adil usul güvencelerine ilişkin endişeleri artırıyor.

12 Haziran: Türk polisi, CHP yönetimindeki Silivri Belediye Başkanı Bora Balcıoğlu ve 16 kişiyi bir yolsuzluk soruşturması kapsamında [gözaltına](#) aldı.

Kürt Azınlık

10 Haziran: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye'nin Kürt siyasetçiler Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel'i 2016 yılında makul şüphe olmaksızın tutuklayarak haklarını [ihlal](#) ettiğine hükmetti; Mahkeme ayrıca Tuncel'in tutukluluğunun muhalefeti susturma ve siyasi tartışma alanını daraltma amacı taşıdığı sonucuna vardı.

10 Haziran: Bir Türk mahkemesi, Kürt gazeteci Erdoğan Alayumat hakkında terör propagandası suçlamasıyla 15 ay ertelenmiş [hapis](#) cezası verdi; Alayumat ve iki gazeteci ise terör örgütü üyeliği suçlamasından beraat etti.

11 Haziran: Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'ndeki Kürt öğrenciler, kendisini Ülkü Ocakları hareketiyle ilişkilendiren bir grup tarafından ikinci kez [ırkçı](#) saldırıya uğradıklarını ve polis eşliğinde çıkarılırken yeniden saldırıya maruz kaldıklarını belirterek kampüste can güvenliklerinin olmadığını söyledi.

Diğer Azınlıklar

12 Haziran: Patrik I. Bartholomeos, Türkiye ve Yunanistan'a azınlık topluluklarını siyasi anlaşmazlıkların rehinesi haline getirmeme [çağrısında](#) bulundu; ayrıca İstanbul'daki uzun süredir kapalı olan Heybeliada Ruhban Okulu'nun restorasyon çalışmalarının Eylül ayında tamamlanmasının ardından yeniden açılmasına izin verilmesi yönündeki umudunu dile getirdi.

Mülteciler ve Göçmenler

11 Haziran: Aralarında kadınların da bulunduğu 30 İranlı mevsimlik işçinin, Türkiye'nin Rize ilinde ödenmeyen çay hasadı ücretlerini talep etmelerinin ardından [darp](#) edildiği iddia edildi.

İşkence ve Kötü Muamele

12 Haziran: Türkiye İçişleri Bakanlığı, tutuklu İstanbul belediye şirketi yöneticisi Fatoş Pınar Türker'in gözaltında çıplak aramaya maruz bırakıldığı ve çocukları üzerinden tehdit edildiği yönündeki iddiaları hakkında, polisin iddiaları reddetmesinin ardından [inceleme](#) başlattı.